Prezentacje i wywiady

2019-05-06

100 lat GUM - z Maciejem Dobieszewskim, Prezesem GUM, rozmawia Zdzisław Pisiński.

1 kwietnia 2019 r. w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii w Warszawie odbyła się Konferencja i uroczysta Gala z okazji 100-lecia GUM. Skąd ta data?

Jednym z pierwszych aktów prawnych w odrodzonej Rzeczypospolitej Polskiej był Dekret o miarach z 1919 r., a dokładnie 1 kwietnia tego roku rozpoczął działalność Główny Urząd Miar. Równocześnie powstawały okręgowe i obwodowe urzędy miar, stanowiące terenową administrację miar. Ujednolicenie systemu miar było pilnym, a zarazem trudnym zadaniem, gdyż w każdym z byłych zaborów istniały inne przepisy w dziedzinie miar, a na straży ich respektowania stały inne instytucje. Twórcą i pierwszym dyrektorem GUM był dr Zdzisław Erazm Rauszer. Dzięki jego staraniom w krótkim czasie ujednolicony został system miar na terenie RP oraz utworzono system terenowych urzędów miar. GUM, jak też jego terenowe oddziały, wyposażony został w urządzenia techniczne, przykładano wielką wagę do szkolenia personelu. W okresie powojennym, kiedy zniszczeniu uległo wiele urzędów, a niektóre z nich musiały zmienić siedziby, dr Rauszer wraz z pracownikami podjął się odbudowy administracji miar i rozwoju metrologii w Polsce. GUM od samego początku po dzień dzisiejszy sprawuje nadzór nad rzetelnością i jednolitością miar w Polsce.

Jubileusz GUM wpisuje się w obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości…

W kwietniu 2017 r., z inicjatywy Prezydenta RP Andrzeja Dudy, Sejm RP przyjął ustawę o Narodowych Obchodach Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej. Dla godnego

upamiętnienia niepodległościowego czynu i nadania jak najbardziej powszechnego charakteru uroczystościom ustanowiono Patronat Narodowy Prezydenta RP nad wydarzeniami związanymi ze 100-leciem niepodległości. W pełni uzasadnione wydawało się nam, żeby GUM, który w powstał w 1919 r. i świętuje 100 lat, przyłączył się do ogólnonarodowych obchodów odzyskania niepodległości. Byliśmy jedną z pierwszych instytucji powołanych do życia w odrodzonym państwie polskim. Już choćby ten powód można uznać za wystarczający, by włączyć obchody 100-lecia GUM w obchody 100-lecia niepodległości. Patronat Narodowy Prezydenta RP jest dla GUM powodem do dumy. Odbieramy to również jako dowód uznania za dotychczasowe działania zmierzające do unowocześnienia i zaktywizowania polskiej metrologii. Widzimy możliwość szerokiej współpracy ze środowiskiem naukowym i polskim przemysłem. Jest to zadanie na kolejne lata. Obchody 100-lecia GUM rozpoczęliśmy oficjalnie 18 maja 2018 r. uroczystościami z okazji Światowego Dnia Metrologii. Kulminacyjnym punktem była uroczysta Gala 1 kwietnia. Rok 2019 trwa, przed nami jeszcze kilka ciekawych wydarzeń. Po informacje na ten temat odsyłam Państwa do naszej strony internetowej.

Jaką rolę w działalności Urzędu ma Program Operacyjny Polska Cyfrowa?

Ma kluczowe znaczenie dla rozwoju dostępności i jakości usług świadczonych przez administrację miar. W ubiegłym roku otrzymaliśmy dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020, działanie 2.1, poddziałanie 2.1.1. wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych w kwocie 14 304 041,85 zł (brutto). Dzięki temu powstanie system wsparcia informatycznego usług terenowej administracji miar o nazwie „Świteź", który bezpośrednio przyczyni się do zniesienia barier rozwoju gospodarczego spowodowanych tradycyjnym sposobem świadczenia usług przez administrację miar. Cele szczegółowe: 1. Uruchomienie wysokopoziomowych usług elektronicznych realizowanych przez instytucje administracji miar na rzecz klientów, przyczyniające się do zmniejszenia formalności po stronie klienta. W ramach realizacji projektu „Świteź" powstaną usługi typu A2B. Na początku przyszłego roku planujemy udostępnić prototyp usługi, gotowy do konsultacji z przedsiębiorcami, aby w lepszym stopniu realizować potrzeby rynku. Szczególnie liczymy na współpracę z przedsiębiorcami zrzeszonymi wokół Państwa czytelników.

Jakie zadania postawiła przed GUM nowelizacja Ustawy – Prawo o miarach?

Zgodnie z zapisami nowelizowanej Ustawy od września 2017 r. Rada Metrologii opiniuje stan i kierunki rozwoju krajowej metrologii, działalność merytoryczną administracji miar, plany strategiczne oraz sprawozdania i plany roczne. Ma być też wsparciem dla Prezesa GUM w realizacji strategicznych zadań wspierających innowacyjny rozwój polskiej gospodarki. Patrząc z perspektywy kilkunastu miesięcy i pięciu odbytych przez Radę spotkań, mogę powiedzieć, że nasza współpraca jest wartością dodaną, biorąc pod uwagę działalność GUM i perspektywy rozwoju całej administracji miar. Dyskusja podczas naszych spotkań jest merytoryczna i konstruktywna, co podkreślała podczas wystąpienia 1 kwietnia Przewodnicząca prof. Ewa Bulska. Również bardzo pozytywnie odbieram naszą współpracę, a w szczególności dociekliwość w zainteresowaniu sprawami GUM i polskiej metrologii ze strony członków Rady.

Na czym polega deglomeracja w działaniach Urzędu?

GUM od ponad 100 lat prowadzi działalność metrologiczną w siedzibie zlokalizowanej w Warszawie w samym śródmieściu. Siedziba mieści się w zabytkowej kamienicy przy ul. Elektoralnej 2. Zarówno

warunki infrastrukturalne tej kamienicy, jej stan techniczny, kubatura i konstrukcja uniemożliwiają jakikolwiek rozwój bazy badawczej i laboratoryjnej. Dochodzą też dynamicznie rosnące liczne czynniki zakłóceń miejskich, jak: drgania, pola magnetyczne, zakłócenia akustyczne itp. poważnie ograniczające możliwość precyzyjnych badań metrologicznych. Tym samym lokalizacja w Warszawie jest poważną barierą do prowadzenia rozwojowych badań metrologicznych, adekwatnych do tych w analogicznych instytucjach państwowych w Europie i na świecie. Tym samym strategiczną decyzją kierownictwa GUM jest pozostawienie w Warszawie całej działalności niezwiązanej bezpośrednio z pracami badawczymi, a – wzorem innych krajów – migracja części laboratoryjno-badawczej do lokalizacji oddalonych od miejskich zakłóceń. Kampus laboratoryjny w Kielcach, na obrzeżu miasta, u podnóża góry Hałasa, oznacza warunki analogiczne do tych, jakie przyjęto dla amerykańskiego instytutu NIST w Górach Skalistych, daje optymalne warunki stabilizacji i wysokiej jakości pracy laboratoriów badawczych poprzez wykorzystanie naturalnego podłoża skalnego, gwarantującego stabilizację tektoniczną i temperaturową, a także brak zakłóceń typu hałas, promieniowanie itp. Ponadto lokalizacja zaoferowana przez miasto Kielce daje komfortową, ponad-10-ha przestrzeń, umożliwiającą swobodne projektowanie docelowych obiektów kampusu. Samo miasto, jak i cały region, poprzez wiele dobrych ośrodków akademickich, w tym Politechnikę Świętokrzyską, daje zaś możliwości przygotowania i rekrutacji wyspecjalizowanej kadry.

W laboratoriach Kampusu powstaną nowatorskie stanowiska badawcze, którymi nie dysponujemy w Warszawie. W warszawskich laboratoriach dotychczasowe badania będą prowadzone, ale stopniowo wygaszane bądź z czasem migrowane do Kampusu w Kielcach. Proces ten jest planowany na 10-15 lat. W tym okresie doświadczona kadra metrologiczna GUM w Warszawie będzie realizować dotychczasowo badania, ale także współuczestniczyć w nowych badaniach w Kielcach. W większości przypadków kadra warszawska będzie kadrą wprowadzająca dla kieleckiej. Wieloletnie doświadczenie i profesjonalizm pracowników w Warszawie zostaną wykorzystane do wsparcia prac badawczych w Kielcach. Pracownicy z Warszawy będą w większości na stałe jeszcze pracować Warszawie a doraźnie w Kielcach. Dla chętnych będzie też możliwość zmiany miejsca pracy na stałe.

Stacje paliw, ze względu na konieczność stałego nadzoru m.in. nad prawidłowością działania odmierzaczy, stale współpracują z Okręgowymi Urzędami Miar…

GUM aktywnie uczestniczy w obszarze nadzoru rynku, szeroko współpracując z Polską Izbą Paliw Płynnych oraz Okręgowymi Urzędami Miar. Od kilku lat staramy się poszerzać jej zakres o konkretne inicjatywy i propozycje także dla branży paliwowej. Do tego celu 3 lata temu powołana została grupa ds. rynku paliw działająca przy KZM ds. regulacji rynku. W ramach tej grupy wypracowano szereg wytycznych i wskazówek w szczególności dla terenowej administracji miar, mającej na celu usprawnienie jej działalności w zakresie legalizacji przyrządów pomiarowych wykorzystywanych na stacjach paliw, w tym odmierzaczy paliw.

Konsultacyjne Zespoły Metrologiczne to rodzaj ciała doradczego przy prezesie GUM i działają na podstawie jego decyzji. Do składu poszczególnych Zespołów dołączyły i będą nadal dołączać osoby związane zarówno z przemysłem i światem nauki. Główne oczekiwanie związane z powołaniem zespołów dotyczy nie tylko ich zaangażowania w powstanie strategii rozwoju polskiej metrologii, ale też wymiany doświadczeń i integracji środowiska metrologicznego, a przede wszystkim korzyści dla polskiej gospodarki. Ostatnie szczegółowe regulacje przepisów prawa dotyczące instalacji pomiarowych do cieczy innych niż woda (w tym paliw) były konsultowane w ramach tej grupy. Grupa nadal działa, a przedstawiciele PIPP oraz zrzeszonych w Izbie podmiotów uczestniczyli i uczestniczą w jej pracach. Innym obszarem współpracy z branżą jest realizowany projekt „Świteź", który wpłynie na poprawienie jakości i usprawnienie współpracy między organami administracji miar a przedsiębiorcami.

GUM ma ambitne plany większej niż dotychczas interakcji z przemysłem, w oparciu o prace nad

nowoczesnymi technologiami. Jednak nie możemy zapominać, że GUM, jak i cała administracja miar, to w dalszym ciągu urząd, który wykonuje standardowe i powtarzalne usługi dla przedsiębiorców, gwarantując w tych rutynowych pracach wiarygodność i dokładność pomiarów. W związku z tym przedsiębiorcy mają prawo oczekiwać rzetelnej, kompetentnej i sprawnej obsługi, co GUM, jak również każdy z urzędów terenowej administracji miar, starają się zapewnić. Przedsiębiorcom zależy na dobrej komunikacji z urzędem. Wierzymy, że pomocny w tym będzie system „Świteź", którego ogólną koncepcję przedstawiliśmy przedstawicielom naszych klientów – firmom z różnych branż – podczas spotkania w październiku ub.r. Spotkało się ono z dużym odzewem. Nie chciałbym przytaczać konkretnych pytań przedsiębiorców, jednak zdradzę, że w odpowiedzi na część z nich, wprowadziliśmy dodatkowe wymagania do OPZ na oprogramowanie projektu „Świteź", związane z podsystemem obsługi pełnomocnictw. Pojawiło się tu trochę pytań i wątpliwości, postanowiliśmy więc zareagować. Pozostałe zagadnienia, które poruszyli przedsiębiorcy, zostały już wcześniej uwzględnione w koncepcji systemu. Staramy się jak najlepiej przygotować „Świteź", a weryfikacją jego skuteczności będzie codzienne użytkowanie.

Sporym wyzwaniem dla stacji będą w najbliższym czasie kasy online…

W systemie funkcjonowania kas rejestrujących w Polsce GUM pełni rolę instytucji certyfikującej te urządzenia, czyli sprawdzającej zgodność konstrukcji każdego modelu z obowiązującymi przepisami, i dopuszcza je do stosowania. Organem sprawującym nadzór nad kasami rejestrującymi wprowadzonymi do użytkowania jest Ministerstwo Finansów wraz z Krajową Administracją Skarbową. Powyższy podział zadań nie ulegnie zmianie w związku z uruchomieniem systemu kas online w Polsce.

Jaką role w działalności GUM odgrywa obecność na organizowanych przez Polską Izbę Paliw Płynnych Międzynarodowych Targach STACJA PALIW?

Główny Urząd Miar aktywnie współpracuje ze środowiskiem skupionym wokół PIPP od ponad 20 lat. Uczestniczyliśmy kilkukrotnie w panelach dyskusyjnych oraz eksperckich podczas Targów, w trakcie których nasi eksperci dzielili się doświadczeniami i wiedzą ekspercką oraz jeśli to było potrzebne – organizowaliśmy stoliki eksperckie podczas Targów. GUM nie prowadzi działalności stricte edukacyjnej, niemniej chętnie dzielimy się doświadczeniami z przedsiębiorcami. Uczestniczymy m.in. w roboczych spotkaniach, grupach roboczych z ekspertami środowiska skupionego wokół PIPP, uczestniczymy również w komisji konkursu PRODUKT ROKU.

Dziękuję za rozmowę!

Źródło:
https://www.paliwa.pl/paliwa-plynne/czytelnia/prezentacje-i-wywiady/id-100-lat-gum-z-maciejem-dobieszewskim-prezesem-gum-rozmawia-zdzislaw-pisinski